

Sprawozdanie z realizacji zadań w zakresie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za 2025 rok

Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej określa ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2025 poz. 49 z późn.zm.).

Ustawa określa:

- 1) zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- 2) zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków;
- 3) zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 4) zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 5) zadania w zakresie postępowania adopcyjnego

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych poprzez m.in. zatrudnienie asystenta rodziny.

W 2025 roku w Ośrodku na stanowisku asystenta rodziny zatrudniony był Asystent na podstawie umowy o pracę, w wymiarze zadaniowego systemu czasu pracy. Zadaniowy czas pracy umożliwia intensyfikację i indywidualizację pracy z rodzinami w niwelowaniu ich trudności, błędów oraz braku umiejętności sprawowania właściwej opieki

Wspieranie rodzin polegało przede wszystkim na pracy w poznaniu zasobów jakimi dysponuje rodzina oraz pomocy w radzeniu sobie w przyszłości z podobnymi trudnościami z jakimi borykają się w codziennym funkcjonowaniu. Pracę z rodziną asystent rodziny prowadził za jej zgodą i jej aktywnym udziałem z uwzględnieniem trudności rodziny, zasobów oraz możliwości wsparcia zewnętrznego.

Praca asystenta polegała na zdiagnozowaniu, przy wsparciu pracownika socjalnego, sytuacji rodziny pod kątem problemów i potrzeb, a następnie wraz z rodziną i pracownikiem socjalnym opracowaniu planu pracy z rodziną.

W ramach obowiązków asystent uczył dorosłych członków rodziny dysponowania finansami, prawidłowego wywiązywania się z funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec swoich dzieci, przygotowywania posiłków, dbania o utrzymanie porządku w mieszkaniu, dbania o utrzymanie higieny osobistej, prowadził aktywizację zawodową, społeczną i podejmował wiele innych działań na rzecz rodziny.

Praca asystenta wymagała zaangażowania w pracę z dziećmi. W ramach kontaktu z pedagogami szkolnymi i wychowawcami asystent diagnozował problemy dzieci w nauce i podejmował działania zmierzające do poprawy sytuacji szkolnej dzieci. Asystent rodziny pracował również nad motywacją członków rodziny do podjęcia leczenia odwykowego, współpracował w przypadku dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej PCPR, jak również z innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

W okresie sprawozdawczym z asystentem rodziny współpracowało 7 rodzin. w których wychowywało się 16 dzieci. Asystent rodziny pracował w 2025 roku z 1 rodziną zobowiązaną przez Sąd Rejonowy w Krasnymstawie Wydział Rodzinny i Nietletnich do współpracy z asystentem.

W okresie roku sprawozdawczego w pieczy zastępczej przebywało 6 dzieci z terenu gminy Leśniowice w tym 5 dzieci w ramach 2 rodzin zastępczych oraz 1 dziecko w domu dziecka. W trakcie roku zakończony został pobyt 1 podopiecznego w domu dziecka oraz 1 dziecka w rodzinie zastępczej. Obie rodziny po odzyskaniu opieki nad niepełnoletnimi nie powrócili na teren gminy Leśniowice.

Współfinansowanie pobytu dziecka w zastępczych formach opieki odbywają się zawsze na podstawie postanowienia sądu. Na podstawie tego dokumentu powiatowe centra pomocy rodzinie obciążają gminę kosztami pobytu dzieci w pieczy zastępczej:

- a) w pierwszym roku pobytu 10% wydatków na opiekę i wychowanie,
- b) w drugim roku pobytu 30% wydatków na opiekę i wychowanie,
- c) w trzecim i kolejnych 50% wydatków na opiekę i wychowanie.

W roku sprawozdawczym gmina wydatkowała kwotę 104 763,22 zł, z czego:

- a) za dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej: 19 456,45 zł
- b) za dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej: 85 306,77 zł

Na realizację powyższej ustawy poniesiono koszty zatrudnienia asystenta rodziny w wysokości 72 239,07 zł w tym dotacja Wojewody Lubelskiego wynosiła 22 111,62 zł.

Na przestrzeni wielu lat realizacji zadań w/w ustawy obserwuje się coroczny wzrost kwot wydatków związanych z utrzymaniem dzieci w pieczy zastępczej. Zauważamy też bierną postawę lub niewystarczające zaangażowanie ze strony rodzica. W środowiskach zagrożonych zjawiskiem przemocy nie ma gwarancji utrzymania poczucia bezpieczeństwa.

Obserwujemy mniejszą ilość środowisk objętych wsparciem przez asystenta rodziny. Jednocześnie zauważa się, że ze względu na złożoność problemów tj. nakładanie się trudności w rodzinie, niepełnosprawność intelektualną członków rodziny, uzależnienia, pomimo

wsparcia asystenta rodziny i wspólnie założonych celów nie ma możliwości zrealizowania założeń zawartych w planie pracy.

Rodzice borykający się z problemem nadużywania alkoholu pomimo motywowania do zmiany ze strony pracowników nie podejmują żadnych działań mających na celu poprawę swojej sytuacji oraz walkę z nałogiem, bądź podejmują starania krótkotrwałe.

Rodziny z terenu naszej gminy mogą korzystać:

- ✓ z porad psychologa, pedagoga zatrudnionych w poszczególnych szkołach, z poradni pedagogiczno – psychologicznej w Pławanicach,
- ✓ z porad psychologa w PCPR w Chełmie,
- ✓ konsultacji z terapeutą ds. uzależnień w tutejszym Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Leśniowicach.

Ponadto udzielane jest wsparcie w formie poradnictwa i terapii dla mieszkańców gminy Leśniowice na podstawie porozumienia PCPR o współpracy w Stowarzyszeniu Integracji Rodzin Przystań w Chełmie ul. Ogrodowa 46, oraz NZOZ Ośrodek Profilaktyki, Diagnostyki i Terapii Zdrowia Psychicznego Małgorzata Prystupa (tj. konsultacje i poradnictwo specjalistyczne: psychiatryczne, psychologiczne, psychoterapeutyczne, prawne, doradztwo zawodowe oraz terapia uzależnień, zaburzeń i zaburzeń systemu rodzinnego, specjalistyczne poradnictwo rodzinne dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Organizowanie grup wsparcia dla rodzin, realizacja programów korekcyjno–edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Pomoc prawna świadczona w Urzędzie Gminy w Leśniowicach w ramach bezpłatnych porad prawnych w Starostwie w Chełmie dyżury też są pełnione po uprzednim telefonicznym umówionym spotkaniu.

Gmina posiada porozumienie o współpracy ze Stowarzyszeniem Ośrodek Wspierania Rodziny w Chełmie u. Obłońska 20 gdzie można skorzystać ze wsparcia w wielu dziedzinach.